

100 nejznámějších pohádek

*pro unavené
rodiče
z celého světa*

Malý zloděj

Kočka jménem Kisa

100 nejznámnějších pohádek pro unavené rodiče: z celého světa

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

xyz

Kolektiv

100 nejznámnějších pohádek pro unavené rodiče: z celého světa – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

100
nejznámějších
pohádek
*pro unavené
rodiče
z celého světa*

xyz

Obsah

1. Žáby cestovatelky (Japonsko)	11
2. Chlapec, který kreslil kočky (Japonsko)	13
3. Matčino tajemství (Chorvatsko)	17
4. Snílek (Česko)	20
5. Vrabeček s rozstřiženým jazýčkem (Japonsko)	23
6. Pohádka o stříbrném jeřábu (Japonsko)	25
7. Jak Měsíc zkrásněl (Čína)	28
8. Dívka pták (Srbsko)	31
9. Jak si zloděj sám vybral trest (Indie)	33
10. O malé staré dámě, která bydlela v botě (Anglie)	37
11. Sedlák z Babie (Etiopie)	39
12. Jestřáb a slepice (Filipíny)	42
13. Jak šli krabi do války (Filipíny)	43
14. O králi, který musel pít kalnou vodu (Indie)	45
15. Oheň, Voda, Pravda a Lež (Etiopie)	47

16. Hadi kouzelníka Dobroděje (Rusko)	48
17. Dřevorubec z Addis Herar (Etiopie)	53
18. Cesta přes řeku (Alžír, Kabylie)	57
19. Jak brazilští broučci přišli ke svým krásným krovkám (Brazílie)	58
20. Upovídaná žena (Finsko)	63
21. Žába (Itálie)	67
22. Tři dobré rady (Dánsko)	71
23. Malý velký hrdina (první národy USA)	77
24. Dobrá rada nad zlato (Polsko)	80
25. Slyšel jsi to někdy? (Indie)	83
26. Myslitel (Indie)	86
27. Modrý koberec (Gruzie)	88
28. Lakomá královna a chytrý rybář (Persie)	92
29. Oslí vejce (Kavkaz)	94
30. Železné váhy (Indie)	96
31. Až k smrti štědrý (Turkestán)	99
32. Kameník (Japonsko)	103
33. Pohádka o červené slepičce (USA)	106
34. Bunnyyarlovi a Wurrununnanovi (Austrálie)	108
35. Jak krtek hledal ženicha pro svoji dceru (Korea)	109
36. Proč netopýři létají v noci (Austrálie)	112
37. O dívce a Ledové čarodějnici (Bulharsko)	113
38. Tři blázni (Jižní Afrika)	119
39. Tři dcery (tatarská)	121
40. Dopis od skřivánka (Polsko)	123
41. O hloupé dívce (Bulharsko)	124
42. Domeček u lesa (Bělorusko)	127

43. Sašovo vítězství (Bulharsko)	129
44. O hloupém vlkovi (Kašubsko)	133
45. Proč se kočky a psi nenávidí (Čína)	135
46. Podařený pomocník (Německo)	136
47. O veverce Duběnce Zapomněnce (Česko)	137
48. Pasáček a víla (Francie)	140
49. Nemocný král (Albánie)	143
50. Děvčátko a dědeček (Malta)	144
51. Zlá macecha (Afrika)	145
52. Potrestaná neupřímnost (Estonsko)	149
53. Jak liška zachránila sedláka (Chorvatsko)	151
54. Podvedený skřítek (Guyana)	153
55. Krokodýlí jeskyně (Samojské ostrovy)	155
56. Čarovná kožešina (giljacká ze Sachalinu)	157
57. Tři přání (Anglie)	159
58. Chytrý Petr a drak (Bulharsko)	160
59. Čerstvé fíky (Portugalsko)	163
60. O dědečkovi s bílým vousem (Ukrajina)	168
61. Malý nos a velká pusa (Korea)	173
62. Honza a čaroděj (Finsko)	174
63. Dívka moudřejší než car (Srbsko)	178
64. Nejlepší dárek (Korea)	180
65. Malinový král (Finsko)	182
66. Nic (Rumunsko)	188
67. Kopec Tři roky života (Korea)	189
68. Stará vdova a její nevděčný syn (Polsko)	190
69. Švec a elfové (Německo)	192

70. O tkalci a jeho ženě (Portugalsko)	194
71. O Amarovi, kterého živilo sedm oslů (Kabylie)	198
72. Spravedlivý soudce (Řecko)	200
73. Tři rádci (Portugalsko)	203
74. Moudrost starých (Indie)	205
75. Večeře s opičkou Toti (Etiopie)	208
76. O nočním motýlovi se zlomeným tykadlem (USA)	211
77. Počestný muž (Indie)	217
78. Zkouška chytrosti (Brazílie)	219
79. O kočce jménem Kisa (Island)	221
80. Hrací deska (Etiopie)	226
81. Nejlepší komediant (Kavkaz)	228
82. O veselé stařence a zakutáleném knedlíčku (Japonsko)	229
83. Na hradě černokněžníka Burana (Chorvatsko)	234
84. Muž s hráškem (Řecko)	239
85. Heungbu a Nolbu (Korea)	243
86. Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá (Kavkaz)	244
87. O července a vlkovi (Skandinávie)	244
88. Maličký mravenec (USA)	247
89. Tři úhoři (Srbsko)	251
90. Potrestaní závistivci (Sibiř)	254
91. Sedlák a vikev (Polsko)	256
92. Poťouchlé manželky (Dánsko)	257
93. Jak šli vesničané na dřevo (Kavkaz)	260
94. Kouzelník Magnus (Norsko)	263
95. Malý zloděj (USA)	266
96. Jak byli nevděční synové podvedeni (Indie)	269

97. Jak chlubivec přišel o osla, o kozu i o šaty (Francie)	270
98. Jak králík přišel o svůj ocas (Brazílie)	275
99. Želva a zajíc – o tom, jak je důležité být vytrvalý (Ezop)	277
100. O lakomém panu Škudlilovi (Česko)	278

Žáby cestovatelky

(JAPONSKO)

Zily byly v Japonsku dvě žáby. Jedna bydlela na mořské pláži u města Ósaka. Druhá přebývala v křišťálově čistém potoce ve městě Kjóto. Nikdy o sobě neslyšely, jak by také mohly, když každá žila v jiném městě.

Osud tomu však chtěl, že obě najednou dostaly stejný nápad podívat se do světa. Ta, co bydlela v Kjótu, si přála navštívit Ósaku a ta, co byla doma v Ósace, se rozhodla vydat do Kjóta. Toužila vidět palác, ve kterém žil velký Mikado.

A tak se jednoho krásného jarního rána obě vydaly po silnici mezi Kjótem a Ósakou. Každá z opačného konce. Cesta však byla mnohem náročnější, než čekaly. Ani jedna toho totiž o cestování moc nevěděla. A aby toho nebylo málo, v půli jejich cesty stála hora. Tu nešlo obejít, musely ji přeskákat. Zabralo jim to spoustu času a musely mnohokrát skočit, než stanuly na jejím vrcholu. Nakonec to dokázaly, ve stejný okamžik. To bylo překvapení, když každá proti sobě uviděla jinou žábu!

Nejdřív se na sebe jen tak mlčky dívaly. Po chvíli se však daly do řeči. Pátraly, jak se stalo, že se potkaly tak daleko od svých domovů.

Bylo pro ně příjemné zjištění, že obě napadlo to samé – poznat svoji zemi. A protože nikam nespěchaly, vlezly si do chladného a vlhkého úkrytu a řekly si, že si před další cestou společně trochu odpočinou.

„Taková škoda, že nejsme vyšší,“ povzdychla si žába z Ósaky. „Odsud bychom měly výborný rozhled. Mohly bychom si obě města prohlédnout a říct si, zda má smysl v cestě pokračovat.“

„To se přece dá snadno zařídit,“ odpověděla kyótská žába. „Stačí, když si jedna vyleze na záda té druhé. Pak uvidí do dálky.“

Ósacké žábě se ten nápad velmi líbil. Okamžitě vyskočila, stoupla si na zadní nožky a opřela se předníma nožkami o ramena své kamarádky. Ta ovšem udělala to samé. A tak, aby nespadly, se o sebe pevně opíraly a zároveň se snažily si stoupnout co nejvýš.

Kyótská žába se natočila směrem k Ósace a ósacká žába ke Kjótu. Ale těm hlupačkám jaksi nedošlo, že své velké oči, stejně jako všechny žáby, mají umístěné vlastně až vzadu na hlavě. A tak, i když budou stát čelem tam, kam mají namířeno, jejich oči budou pořád hledět tam, odkud se vydaly.

„To snad není pravda!“ zvolala ósacká žába. „Kjóto vypadá úplně stejně jako Ósaka. Tak to zcela jistě nestojí za takovou námahu. Půjdu zpátky domů!“

„Kdybych jen tušila, že Ósaka bude úplná kopie Kjóta, nikdy bych se na tak dlouhou cestu nevydala,“ lamentovala kjótská žába. A jak řečnila, pustila se své kamarádky a obě se skutálely do trávy. Pak se zdvořile rozloučily a obě se vydaly zpátky domů. A až do konce svých životů věřily, že Ósaka a Kjóto si jsou podobné jako vejce vejci. A přitom ve skutečnosti se obě města od sebe liší tak jako všechna ostatní.

2.

Chlapec, který kreslil kočky

(JAPONSKO)

V jedné malé japonské vesnici žil chudý farmář se svou ženou a čtyřmi dětmi. Nejstarší syn byl silný a zdravý a každý den pomáhal na poli – sázet a sklízet rýži. Obě dcery od rána do večera pilně pomáhaly s domácími pracemi a na zahradě. Avšak nejmladší syn, jinak velmi chytrý, moc nevyrostl. Byl drobný a slabý. K práci na farmě se nehodil, a tak se rodiče trápili nad jeho budoucností.

Matka řekla: „Náš mladší syn je velmi chytrý. Možná bychom ho tedy měli dát na studia v našem vesnickém chrámu. Kněz stárne a náš syn by mu mohl pomáhat. Nakonec by se třeba i mohl stát jeho nástupcem.“ Otec s ní souhlasil.

A tak se oba vydali do místního chrámu požádat kněze, zda by se ujal jejich syna. Kněz si přál nejprve s chlapcem promluvit.

Rodiče knězi syna přivedli a ten mu položil několik velmi složitých otázek. Chlapec však nijak nezaskočil, všemu rozuměl a bystře odpovídal. Kněz byl chlapcovými odpověďmi mile překvapen. Souhlasil, že si ho vezme k sobě do učení, avšak musí ho ve všem poslouchat.

Chlapec byl poslušný a mnoho se toho od kněze naučil. Jen jednu věc nedokázal. Sám vypracovat úkoly, které dostal od kněze. Místo toho kreslil kočky. Nemohl si pomoci. Celým svým srdcem si totiž přál být umělcem. A tak chlapec kreslil kočky, velké i malé, tlusté, tenké, vysoké, krátké, roztomilé i divoké. Kreslil je však úplně všude –

do svých sešitů, na podlahu, po stěnách, a co hůř – kreslil kočky i na samotné chrámové obrazy.

Starý kněz byl zpočátku rozzlobený a řekl chlapci, že kreslit kočky namísto studia je špatné. Ale pak už byl jen stále smutnější a smutnější, protože chlapec s kreslením, koček nepřestával. A tak jednoho chlapci sdělil, že si musí sbalit své věci a vrátit se domů. Že ho jeho učedník musí ve všem poslouchat. Kněz se s chlapcem rozloučil a dal mu jednu radu:

„V noci si najdi skrýš v malé komnatě. Nezůstávej tam, kde je příliš mnoho místa.“ Pak se kněz odebral do svého pokoje a zavřel za sebou. Chlapec jeho radu nechápal, ale bál se zaklepat na dveře a zepat se. A tak si do uzlíku sbalil svých pár věcí a vyrazil zpátky domů.

Cestou si však pomyslel: „Když půjdu domů, rodiče se na mne budou zlobit a určitě mě potrestají. Radši se vydám do města a zkusím se tam v chrámu poptat, zda by se jim nehodil pomocník.“ A tak místo domů zamířil do města. Nevěděl, že ve městě chrám zavřeli. Chlapec si procházku do města užíval – pozoroval pole, ptáky a motýly.

Nebylo se tedy čemu divit, že k městským branám dorazil až za tmy, když všichni spali. Proto nebyl nikdo, kdo by mu řekl, že chrám napadla obrovská zlá krysa, která vyhnala všechny kněze a pomocníky. Ani že se už mnoho vojáků marně pokoušelo chrám osvobodit. A tak chlapec směle přistoupil k chrámovým dveřím a zaklepal. Žádnou odpověď neslyšel, zaklepal tedy ještě jednou. Zase se nic nedělo. Vzal tedy sám za kliku a dveře otevřel. Vešel dovnitř a zavolal: „Je tu někdo?“

Žádnou odpověď neslyšel, ale pomyslel si, že kněz snad za chvíli přijde. Všude viděl plno prachu a špíny. Chlapec si byl jistý, že by se pro něj v chrámu našlo dost práce. Po chvíli našel v jedné skříni

rýžový papír, pero a inkoust. Netrvalo dlouho a celý papír pokreslil kočkami. Když mu papír došel, začal kreslit na podlahu. A nakonec se pustil i do velkých obrazů, které v chrámu visely. Kreslil a kreslil, dokud nebyly všechny pomalovány kočkami.

Když zaplnil chrám obrázky všech možných druhů koček, které si dokázal představit, pocítil chlapec velkou únavu. Lehl si na zem, aby si odpočinul, když vtom si vzpomněl na slova starého kněze:

„V noci si najdi skrýš v malé komnatě, nezůstávej tam, kde je příliš mnoho místa.“

Hned za vchodem do chrámu uviděl dveře. Otevřel je a vstoupil do malého pokoje. V rohu místnosti stála skříň. Vlezl si do ní i se svým uzlíkem. Zavřel za sebou, lehl si na jednu polici, pod hlavu si dal uzlík a brzy tvrdě spal. Uprostřed noci chlapce probudil hluk, jako by se v chrámu někdo pral. Ozývalo se strašné kvílení, bušení, nárazy a vrčení. Jako by po chrámu někdo běhal tam a zpět. Vykoukl ze svého úkrytu, ale byla příliš velká tma. Nic neviděl a byl tak vyděšený, že raději zase zavřel dveře a zůstal schovaný.

Ráno chlapec vylezl ven ze skříňe. Opatrně nahlédl do chrámu. Jaké bylo jeho překvapení! Na chrámové podlaze ležela obrovská šedá krysa. Kdo ji mohl zabít? Pak se chlapec podíval na chrámové obrazy, které předtím pomaloval. Každá kočka, kterou nakreslil, měla kolem úst červený kruh. Pochopil, že jeho kočky přemohly krysu a co znamenala knězova rada: „V noci si najdi skrýš v malé komnatě. Ne-zůstávej tam, kde je příliš mnoho místa.“

Když se lidé ve městě dozvěděli, že je krysa mrtvá, prohlásili chlapce za hrdinu. Vojáci šli do chrámu, aby mrtvou krysu odtáhli. Kněží ho chtěli přijmout mezi sebe, ale chlapec měl jiné přání. Nestal se chrámovým pomocníkem ani knězem. Místo toho se stal umělcem a

jeho obrazy koček se proslavily po celém Japonsku. Až tam pojedete, možná jednu uvidíte. Kočky totiž od té doby střeží japonské chrámy před krysami.

3.

Matčino tajemství

(CHORVATSKO)

Zila kdysi dávno mocná a bohatá kněžna. A ta měla jedinou dceru, Květuši. Manžela již dávno ztratila v boji. Po jeho smrti spravedlivě a moudře vládla svým poddaným. Dcera ji milovala. Proto ji velmi trápilo, že matka je čím dál smutnější. Matka však Květuši nechtěla prozradit, proč se tak trápí. Dívka tušila, že matku tíží nějaké tajemství. Umínala si proto, že ho musí vypátrat.

Přišel prosinec. Kněžna se jako každý rok rozloučila s Květuší a odjela na celý měsíc pryč, neznámo kam. Právě z těchto cest se její matka vracela ještě sklíčenější. Pokaždé přijížděla o půlnoci a hned spěchala do komnaty, jejíž černé dveře byly stále zamčené. Klíč od nich nosila matka stále na krku. Co je v té komnatě, nikdo ze zámku netušil. Ráno pak bývala kněžna na smrt bledá a uplakaná. Květuše byla pevně rozhodnutá mamince pomoci.

A tak, ihned po matčině odjezdu, začala zkoušet všechny klíče, které našla. Žádným však nebylo možné dveře otevřít.

Za několik dní se před zámkem objevila stařenka, která prodávala klíče. Květuši napadlo, že by se snad některý z těch klíčů mohl hodit k černým dveřím.

„Co chcete za ty klíče, babičko?“ zeptala se.

„Tvé krásné vlasy, mé dítě.“

Květuši bylo líto zbavit se svých krásných dlouhých zlatých vlasů.

„Mezi těmi klíči je jeden, který přináší štěstí a spokojenost,“ řekla stařenka. „A to má přece větší cenu než vlasy. Ty zase narostou.“

„A který z nich to je?“

„Však jej najdeš, milé dítě.“

Květuše si tedy ustříhla vlasy a dala je stařence. Dostala za ně klíče. Aby služebnictvo nepoznalo, že je ostříhaná, ovázala si hlavu šátkem a vymluvila se, že ji bolí hlava. Až posledním klíčem ty černé dveře konečně odemkla.

Za dveřmi se objevila malá komnata. Nic v ní nebylo, jen drsná kamenná podlaha a okno se závěsem. Dívka počkala na den, kdy se měla matka vrátit. Večer potají vklouzla do komnaty, zamkla dveře a schovala se za závěs. Vešla kněžna. Černě oděná, uplakaná, ruce sepnuté, rovnou padla na kolena, na tu drsnou kamennou podlahu, a začala se modlit. Květuše vyběhla z úkrytu a s pláčem běžela k matce.

„Mamičko, mamičko, proč se tak trápíš?“

Kněžna se vzchopila, utřela si slzy, objala dceru a zvolala:

„Jdi pryč, dítě, nevyrušuj mě, prosím. Provedla jsem něco velmi zlého a musím prosit za odpuštění.“

„Nezlob se, mamičko. Bez tebe však odtud nepůjdu. Ty jsi tak dobrá, tak šlechetná. Není možné, aby ses dopustila něčeho zlého.“

Květuše tak dlouho naléhala, až jí kněžna svěřila své tajemství:

„Jak víš, mám bratra, knížete ve vzdálené zemi. Měli jsme se velmi rádi. Před mnoha lety mého bratra očarovala zlá čarodějnice Divuše a svedla ho k zlému skutku. Bratr za něj měl být popraven. Divuše slíbila, že ho zachrání. Avšak pod podmínkou, že se také stanu zlou čarodějnící a s bratrem se už neuvídím. A tak se také stalo. Bratr byl

osvobozen a stal se knížetem. Já smím po celý rok žít jako člověk a konat dobré skutky. Avšak v prosinci se změním v ohyždnou čarodějnici a musím škodit lidem. Když se pak vrátím ve své lidské podobě domů, prosím za odpuštění. Teď znáš moje tajemství, Květuše. Po-
věz mi, budeš i nadále milovat matku, zlou čarodějnici?“

Květuše ji objala, vroucně líbala a prohlásila:

„Mamičko drahá, ještě raději tě mám. Vždyť ty ses obětovala za vlastního bratra.“ Vtom se jí svezl z hlavy šátek.

„Kdepak máš, Květuše, své krásné vlasy?“ ustrnula kněžna. Dívka matce řekla, že vlasy dala neznámé stařence za klíč k této komnatě.

„Ach, to byla jistě dobrá kouzelnice Mira,“ povzdychla si kněžna.

„Mamičko, a co kdybys Miru poprosila, aby tě zbavila zlého prokletí?“ zeptala se Květuše.

„Mira je velmi mocná kouzelnice a z toho, že ti přinesla klíč, soudím, že mě lituje. A že by mi snad chtěla přispět svou pomocí. Já však s dobrou kouzelnicí nikdy nesmím promluvit.“

„Tedy s ní promluvím sama,“ nabídla se Květuše. „Jenom mi pověz, kde ji najdu.“

Matka jí nejprve nechtěla cestu prozradit, ale nakonec dceři podlehl. Dívka políbila matku a vypravila se za Mirou. Našla ji v chaloupce postavené v lesním údolí.

„Zdravím tě, Květuše,“ pravila Mira přívětivě. „Buď vítána. Proč ke mně přicházíš?“

„Dobrá Miro, pomoz mi zbavit moji mamičku čarodějně moci,“ prosila Květuše.

„Pomohu. Jsi však ochotná obětovat se za matku?“ zeptala se.

„Mileráda se obětuji,“ řekla odhodlaně. „Jen když mamička nebude již zlou čarodějnici.“

„Dobrá. Tady jsou tvoje vlasy. Z nich upleteš provaz. Až bude hotový, odevzdáš ho matce. Ať si ho kněžna vezme s sebou, až půjde zase mezi čarodějnice. Tím provazem nechť spoutá nejstarší čarodějnici, a tak se zbaví kouzla. Teď se dej do práce.“

Květuše začala pomalu splétat z vlasů provaz. Avšak běda! Vlasy pálily jako oheň. Prsty a dlaně byly hned plné puchýřů. Přece však v práci neustávala. Bolest byla čím dál horší. Konečně byl poslední vlas zapleten. Dívka omdlela.

Když se probudila, byla v matčině paláci. Mamička ji objímala, v slzách se usmívala a štěstím vzlykala: „Moje drahá, dobrá Květuše.“

Nato se k ní sklonila stařenka, kouzelnice Mira, a řekla:

„Květuše, vysvobodila jsi matku. Celý rok jsi spala v mé chaloupce. Já jsem poslala tvé matce provaz z tvých vlasů. Nejstarší čarodějnice jím byla spoutána. Tvoje matka už není čarodějnici. Podívej, tady je ten provaz,“ zatřásla jím, vlasy se rozlétly a rázem přirostly Květuši k hlavě.

Štěstí a spokojenost zavládly v knížecím zámku. Dobrá kouzelnice Mira u nich byla častým hostem a Květuše si ji velmi zamilovala. Komnatu s černými dveřmi proměnili v útulný pokoj. A kněžna byla pyšná na svou obětavou a hodnou dceru.

Snílek

(ČESKO)

il byl jednou jeden mládenec Jeník, který rád spal a snil. Jednou se mu ve snu zjevila krásná bytost.

„Kdo jste?“ vykřikl Jeník.

„Jsem Luna, ochránkyně snů,“ odpověděla. „Jako největšího snílka jsem si tě vybrala, abys naučil snít i jednu smutnou dívku.“

V okamžiku se ocitli před jakýmsi stavením.

„Tady žije sedláková dcera Baruška, která ještě nikdy nepoznala, co znamená snít. Nauč ji to a budeš odměněn.“ Jakmile to dořekla, zmizela.

Jeník zabouchal na vrata a požádal, aby ho vzali do služby. Pracoval a ve volných chvílích učil Barušku snít. Ukazoval jí třeba, jak si představovat daleké země a města.

Vtom se ze svého snu probudil. Po vzácné paní ani stavení nebylo nikde ani památky, ale Jeník věděl, že musí jít a najít skutečnou Barušku. Přišel do nejbližší vesnice. Byla to stejná, kde sloužil ve snu, ale nikoho ani jeho nikdo nepoznával. Došel k sedlákovu stavení. Zabouchal na dveře a otevřela mu uplakaná selka.

„Co se vám stalo?“ zeptal se jí Jeník.

„Naše dcerka Baruška už rok spí a nikdo ji nemůže vzbudit.“

„Pusťte mě k ní, zkusím ji uzdravit.“

„Proč ne?“ povzdychla si selka.

Jeník přistoupil k Barušce a zašeptal jí do ucha:

„Vzbuď se, má milá. Je čas přestat snít. Ty jsi má odměna.“ Rázem otevřela oči, a když ho uviděla, radostně Jeníka objala. Zнала ho ze svých snů, kam jí ho přivedla Luna.

Pak byla velká svatba. Jeník s Baruškou byli šťastní a oba věděli, že život bez snů je smutný, ale mnohem šťastnější a veselejší je, když si za svými sny dokážeme jít a splnit si je.

5.

Vrabeček s rozstříženým jazýčkem

(JAPONSKO)

Kdyysi dávno žil jeden starý muž a stará žena. Starý muž měl velmi dobré srdce a na svět se celý den usmíval. Stalo se, že si ochočil vrabečka. S nesmírnou láskou a něhou o něj pečoval, krmil ho a dával mu pít. Vrabeček mu na oplátku zpíval a těšil ho svojí přítomností. A muž se radoval, že má malého přítele a není tak sám.

Naproti tomu jeho žena byla velmi zlá, nepřála nikomu nic dobrého a byla samý jed a zášť. Muži jeho malého kamaráda záviděla. Jednoho dne se muž někde opozdil s prací. Žena si v misce připravovala rýžový škrob na prádlo.

Vrabeček to netušil, měl hlad a celou misku s rýží sezobal. Žena se velmi rozlítla a vrabečkovi za trest rozstříhla jazýček, aby už si nikdy nezamlasal a muži nezazpíval. Otevřela okno a vrabeček uletěl.

Když se muž vrátil domů a zjistil, že je vrabeček pryč, zeptal se své ženy, co se s ním stalo. Žena mu pověděla, jak se vše přihodilo, že jí vrabeček ukradl rýži na škrob, a proto mu za trest rozstříhla jazýček a on uletěl.

Ta krutá zpráva starého muže hluboce ranila. Bědoval: „Ach, ach! Kde jen může být, můj malý ptáček? Chudinka! To nebožátko s rozstříženým jazýčkem! Kam se jen poděl?“ A vydal se do dalekého světa hledat svého přítele. Cestou stále volal:

„Pane Vrabečku! Pane Vrabečku! Kde jste?“

Jednoho dne kdesi na úpatí vysoké hory svého ptáčka konečně našel. To bylo radosti! Oba byli nesmírně šťastní, že se ve zdraví opět shledali. Vrabeček muže pozval k sobě domů a představil ho své ženě a dětem. Bohatě ho pohostil, připravil mu vybrané pochoutky a potěšil ho svým libým zpěvem.

„Prosím odpusť nám to skromné pohoštění,“ řekl Vrabeček. „Pokud nepohrdneš, jsi v našem chudém příbytku vřele vítán.“

„To je od vás tak milé!“ odpověděl na to muž a ještě dlouhý čas zůstal Vrabečkovým hostem. Ten se o něj staral vskutku královsky.

Nakonec se jednoho dne muž rozhodl vrátit domů. Vrabeček mu jako dárek na rozloučenou dal vybrat ze dvou proutěných košíků – jednoho těžkého a druhého lehkého. Muž hezky poděkoval a vybral si ten lehký s vysvětlením, že ve svém věku už toho tolik nepotřebuje a ani nemá dost sil nést něco těžkého. Po dlouhém loučení, došlo i na slzy, se vydal na cestu. Doma našel svoji ženu velmi rozzlobenou. Křičela a spílala mu: „Kde jsi jen byl tak dlouho, ty budižkničemu?“

„Jen si představ,“ odpověděl, „byl jsem na návštěvě u Vrabečkových; a když jsem se loučil, dali mi na památku tenhle proutěný košík.“ Pak ho otevřel, aby se podíval, co je uvnitř. A věřte nebo ne, byl plný zlata, stříbra a drahokamů. Když to uviděla jeho žena, která byla stejně tak lakomá jako zlá, hned obrátila a samou radostí div nepraskla.

„Také půjdu k Vrabečkovým,“ pronesla. „A dostanu hezký dárek.“ Požádala muže, aby jí poradil, jak se k nim dostane, a vydala se na cestu. Nakonec se s Vrabečkem s rozstříženým jazýčkem shledala a začala křičet:

„To mám ale radost, že vás potkávám, pane Vrabečku! Tolik jsem se těšila na shledání s vámi!“ Lísala se a moc se snažila si Vrabečka usmířit a získat si ho medovými řečmi.

Ptáčkovi nezbyvalo nic jiného než ženu pozvat k sobě domů. Nijak ji však nepohostil a ani se nezmínil o dárku na památku. Ale žena se jen tak nenechala odbýt. Zeptala se, zda by nemohla dostat něco, co by jí její návštěvu připomínalo. A tak Vrabečkovi nezbylo než jí nabídnout dva košíky, stejně jako jejímu muži. Lakomá stařena si však vybrala a domů odnesla ten těžký. Když ho pak otevřela, vyskočilo ven celé hejno trápení v podobě odporných skřetů a hrůzostrašných démonů – vrhli se na ni a začali ji trápit a mučit. Celá vyděšená se jim bránila a chtěla utéct, ale nebylo úniku. Popadli ji a odnesli neznámo kam.

Starý muž si doma pak adoptoval syna, jeho rodina rostla a bohatla. To byl ale šťastný starý muž!

6.

Pohádka o stříbrném jeřábu

(JAPONSKO)

Tomeo zůstal sám se svojí matkou, když se sotva stal mužem. Že byl skromný a pracovitý, dokázal se postarat o malé hospodářství, které jim otec zanechal. Od rána do večera tvrdě pracoval, aby je uživil.

Při práci mu byli jedinými společníky bílí jeřábi. Jsou to ptáci podobní našim čápům. Mají však zlatě žluté zobáky a krásně rudé chocholaté čepičky na štíhlých hlavách. Zdálo se, že mladému rolníkovi důvěřují, nebáli se ho. Dokonce mu pomáhali. Hlídali, aby mu hmyz, myši ani nikdo jiný neničil úrodu. Tomeo si jeřáby oblíbil a rád pozoroval, jak ladně krouží na obloze.

Jednou zase obdělával svá malá políčka, když ve vysoké trávě uslyšel slabý ptačí nářek. Po chvíli pátrání v trávě objevil krásného sněhobílého jeřába. Byl zraněný, kdosi mu probodnul krk šípem. Tomeo jeřába nejprve pohládl a snažil se ho utiřit. Pak mu velmi opatrně vyndal šíp z krku. Ránu jemně omyl čistou chladnou vodou a ovázal svým šátkem. Když si jeřáb trochu odpočinul, roztáhl křídla a podíval se Tomeovi do očí. S díky se vznesl do oblak a zmizel v dáli. Ve třpytu slunce se jeho peří stříbřitě lesklo.

Po nějakém čase, když se jako obvykle po dlouhém dni plném práce vrátil domů, ho matka přivítala ve společnosti neznámé dívky. Dívka byla velmi krásná. Tomeovi se zdálo, že její oči už někde viděl. Byla pěkně oblečená, jistě byla z bohaté rodiny, možná i šlechtické. Navíc mladík byl po celodenní práci na poli dost špinavý a neupravený. Dívka ho přesto pozdravila velmi uctivě. Svým jemným a milým chováním uvedla Tomea do rozpaků. A ještě více byl překvapen, když mu jeho matka na vysvětlenou řekla:

„Tato mladá dívka o tobě slyšela, jak si pilný a laskavý člověk a s jakou láskou se o mne staráš. Proto by se ráda stala tvou ženou, pokud si to budeš také přát. Myslím, že je na čase, aby ses oženil.“

Mladík byl tím návrhem zaskočený, ale dívka se mu také líbila, a proto souhlasil.

Dívka s nimi už zůstala. Byla velmi tichá, skromná a pracovitá. Bez obtíží se přizpůsobila tvrdému životu na chudém hospodářství.

Přišlo velmi suché léto a zničilo celou úrodu. V těch krajích byly dlouhé a kruté zimy. Bylo jasné, že pokud se nestane nějaký zázrak, můžou zemřít hlady. Jednoho dne řekla Tomeovi jeho mladá žena:

„Dovedu tkát jemný brokát s červenými vzory, tak krásný, že ho nikdo v této zemi neviděl. Prodáš ho a budeme mít po starostech.“

Postav mi vedle domu malý přístěnek, kde budou moct tkát. Ale pod jedinou podmínkou: nikdo mne při práci nesmí vidět.“

Další den přinesla dívka Tomeovi roli nejkrásnější látky, jakou kdy viděl. Dívka pravila:

„Blíží se slavnosti Nového roku. Běž ke knížeti a látku mu prodej za co nejvyšší cenu.“

Tomeo celý zmatený látku vzal a poslechl. Kníže byl z látky vskutku nadšený a dal mu za ni štědrú odměnu.

Bída a hlad byly z Tomeova domova pryč. Tomeo si zvykl na pohodlný a zahálčivý život, peněz ubývalo. Proto měl velkou radost, když se kníže dal slyšet, že i šógun ze sídelního města si přeje koupit tu krásnou látku.

Jeho žena si povzdechla, že neví, zda bude moci tolik látky ještě utkat, že se ale pokusí. Její slova zněla Tomeovi podivně, a proto se tajně příkradl k oknu přístavku, kde pracovala, a zvědavě nahlédl dovnitř. Uvnitř však nespatriil svoji ženu, ale jeřába, který si zlatým zobákem vyškubával svá poslední pera a tkal z nich látku.

V tu chvíli Tomea něco pošimralo v nose, kýchl a prozradil se. Když jej jeřáb spatřil, promluvil lidským hlasem:

„Jsem jeřáb, kterému jsi onehdy zachránil život. Z vděku jsem tě vyhledala a chtěla pomoci tobě a tvé matce. Ale nesměl jsi mě takto spatřit. Porušil jsi svůj slib. Proto tě teď musím opustit a už mě nikdy nespatriíš.“

Do Tomeovy domácnosti se zase vrátila nouze. Musel opět tvrdě pracovat. Jen ti jeřábi se už nikdy neukázali.

7.

Jak Měsíc zkrásněl

(ČÍNA)

Měsíc se pyšní krásně kulatým obličejem, jehož měkký a jemný svit těší lidi na celém světě. Kdysi dávno však nebyl Měsíc tak krásný. Jeho tvář shlížela dolů k zemi tak temně a ponuře, že se na něj nikdo nechtěl ani na okamžik podívat. Měsíc z toho byl velmi smutný. A pak před šesti tisíci lety se za jedinou noc tvář Měsíce náhle proměnila.

Stalo se to takhle:

Měsíc si jednou květinám a hvězdám stěžoval na svůj trpký úděl. Květiny a hvězdy byly totiž jediné, které se mu dokázaly dívat do tváře.

Řekl: „Nejsem rád Měsícem. Kéž bych byl jako vy hvězda nebo květina! Být hvězdou, třeba i tou nejmenší, nějaký velký generál by se o mě jistě zajímal. Ale běda! Jsem jen Měsíc a nikdo mě nemá rád. Nebo kdybych jen tak mohl být květinou a kvést v zahradě, kam přicházejí krásné ženy. Vpletly by si mě do vlasů a chválily mou vůni a krásu. Nebo růst v divočině, kde by mě lidé nemohli vidět. Ptáci by ke mně jistě létali a zpívali by mi sladké písně. Ale já jsem jen Měsíc a nikdo si mě neváží.“

Hvězdy mu odpověděly: „Nemůžeme ti nijak pomoci. Také nemůžeme nikam odejít. Plníme svou povinnost, pracujeme celý den – třpytíme se v temné noci, abychom zkrášlili oblohu.“

Květiny se sladce usmály a odvětily: „Nevíme, jak bychom ti mohly pomoci. Žijeme stále na jednom místě – v zahradě u nejkrásnější